Ն. 1120

1881 ՄԱՅԻՍ 9 ՇԱԲԱԹ

ՏԵՐՈՒՏԻՆՆԵՐԻ ՄԻՆԻ

ԹԵՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖՖԵՍԻ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԻՅԻ ՎԷ ՍԱՀԻՐԼԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ԱՄԻ ԳԱԶԵԹԱ ՏԵՂԻ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸԹԼՈՒԸ

Մէջիտիէյէ 20 ղրուշտան

ՍԹամպօլ եւ Պէյրութ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 100 »
Իկ այլըգ . . . 55 »

Վիլայէթ իչին

Բօսթա իլէ իրսալ օլունճաղ-լար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 120 »

Մէջիտիէյէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼՈՒԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

Ինքիլաբ, Պանգա, Շիրքէթ վէ ռումանիա սարրաֆիյէյէ այիւս.

2 վէ 3 ի ինճի սահիֆէլէրի 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Ճիկատէ միւտտէթ իչիւն իլանթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիսյա տայիր պէնամէր ժէճճանէն գապուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ, իսառէ օլունմայաճաղ։

Մէջիտիէյէ 1 ղրուշ

Իսարէխանէսի վէ մանթպասար, քեռափքէյի մէվատտու հագգընտա, Սթամպօլոտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ, Միւտտրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեռափքէյի մէրեաթիպի տանթի անրն ճարնա կէօնտերիլմէսի իգթիզա էտէր։

— Ղազէթանրն ուսմուրու իսարէ վէ թանրիրիյէսինէ այիտ

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ՄԱՅԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Ռուսիատա հէր քէսին մէմալը-նըն խիլաֆընտա տէվալ վէ վուգուաթ կէօրիւնմէքտէ տիր։

Իմբէրաթօրլուղուն թէպէտտիւլ իւզէրինէ, իւչիւնճիւ Ալէքսանտր հազրէթլէրինին մէսելէսը հուրրիյէթ մուվաֆֆագ պիր թագըմ իսլահաթը վէ թանզիմաթ իճրա իթմէսի մէմուլ օլտուղը կիպի, միւշարիւէյհին իլք իլանը ըէսմիլէրին-տէն վէ նութգլարընտան տախի անլարլան պու օլուպ, հէր քէս տէվէթթը, միւշարիւէյհանրն պիր թագըմ իսլահաթը էսասիյէտթէ-շէպպիւսի ինթիզարընտա իսի։

Հալ պու քի, կիւզլրան իտէն պու միւտտէթ զարինտա, պու գապիտէն պիր թէչէպպիւս կէօրինմէմիշտիր պաշդա, պունուն աքսինէ պաշը թէչէպպիւսաթ կէօրիւնէրէք, իմբէրաթօրը ճէտիտին քէտէրլերի թարաֆընտան վէրիլմիշ օլան պիր թագըմ իմթիեաղաթը տախի կէրի ալարաղ, պէօյիւք քէտէրլերինին ուսուլը ի-տարէսինի իատէ իթմէք ֆիքրը ու նէյէթինէ պուլունտուղը անլա-շըմագտա տըր։

Պունուն թէէսիրաթընտան օլա-րաք, նիհիլիսթլերին հարեքեաթը կիւնտէն կիւնէ տահա աշդ պիր սուրէթտէ զուհուր իթմէքտէ օ-լուպ, պու տէֆա պիր չօգ նիյէթ վէ թէչէպպիւսլերի քէշֆ իտիրմիշ, վէ հաթթա իմբէրաթօրը ճէտի-տին գաթլի իշիւն տախի լաղըմար եաքըպ, պարութլա տօլտուրմուշ օլտուգլարը մէլտանա չըգարըմըշ տըր։

Իշթէ իմբէրաթօրը ճէտիտին թուիթտուղու մէսելէք պու գա-տար վագրթտան պէրու Ռուսիա-նըն բահաթընը գալտըրան վէ նի-հայէթ բէտտրինին սէպէպը մէվ-թի օլան նիհիլիսթ թահրիքաթ-թընը իմհարնա, վէ հիչ օլմազ-սա, թախֆիֆինէ միգթէտտիր օ-լմայուպ, պիլաքս պունլարըն էֆքեար ու նիհէթլերինի պիր գաթ տահա արթըրմիշ օլտըգ-տան մանատտ, չիմնիյէ գատար միպլի կէօրիւմէմիշ տիկէր պաշը ահվալ վէ վուգուաթը նամէրզիյէ-եէ տախի սէպէպիյէթ վիրմէքտէ տիր։

Ռուսիանրն ճէնուպ ճիհէթլէ-րինտէ ասահլը վէ էմնիյէթ պիս-պիթիւն միխթէլլ օլուպ ատէթա պէզիրք պիր իխթիալ կէօրիւլ-մէքտէ տիր։

Պու հարէքէթ իպթիտա եահու-տիլէրէ գարշը պիր թաասսուպ հէ-եէճանը սուրէթիյլէ մէյտանա կէլ-միշ իսէ տէ, մուախխէրէն եահու-տիլէրտէն զիյատէ խրիսթիան թիւճճար վէ զենկինէրինի թախ-մին իթմէկէ վէ ալէյհիմա չար-շը վէ բազարը սոյմայա պաշլա-մագլա հիւքիւմէթէ վէ հալը հա-զրը գարշը պիր ինթիալ օլարը-նու կէօսթէրմիշ տիր։

Օրալարտան ալընան հավատիս՝ Ռուսիատա Ֆրանսանրն պէօյիւք ինթիալընա պէնզէր պիր ինթի-յալ հազրընմագտա օլտուղունու խապէր վերիյօրլար։

Օտէսա վէ սայիր գասապալար-տա զուհուր իտէն վուգուաթա պագելը իսէ, պու ինթիալ իպ-թիտտի զուհուրինտէ վէ պէյքի զուհուր իթմէզտէն եվվել Ֆրան-սա ինթիալը ադիմին էն չիտ-տէթլի զէմանընտա կէօթէրմիշ օլտուղու պաղը ալամէթլէր կէօս-թէրմէքտէ տիր։

Ռուսիա հիւքիւմէթի բէք չօգ թեվզըֆթտա պուլունմագտա օլ-տուղունտան պունուն էօնիւնիւ-ալմաը մէլհուզ իսէ տէ, էկէր պու հարեքեաթ տախի Նիհիլիսթ-լերին պիր եէնի թէչէպ իւսինտէն իպարէթ իսէ, քի էօյլէ օլանճաղը-տա տա չիւպհէ եօգ տըր, պուն-լարը բէք գօլայ թէսքին օլունա-մայաճաղը տախի էմնալի իլէ միւս-պիթ պիր իշ տիր։

Պունտան մաատա, Ռուսիատա տինկէթ եէնի պիր հալ տահա կէօ-րինմէքտէ տիր քի, օ տա վիւ-քէլանրն էթթիֆագլա իսթիֆա-լարը տըր։

Ռուսիա վիւքէլասրնրն պէօյլէ միւթթէֆիգէն տէյիլ, այրը այրը իսթիֆալերի տախի չիմտիյէ գա-տար բէք կէօրիւլմէմիշ, վէ էն աղ վիւքէլա թէպէտտիւլթընա ուղրամըշ պիր տէվէթթի վար իսէ, ենուն տա Ռուսիա տէվլէթի օլ-տուղու անլաշըլմըշ տըր։

Եիմտի իսէ կէչէն կիւն վիւքէ-լատան իշ զաթ իսթիֆալերինի վէրմիշ օլտուգլարը կիպի, պու տէֆա տախի տիկէր պիրի իսթի-ֆա իթմիշ տիր։

Անապա պու իսթիֆալէր Ռու-սիատա ասայիշ մուխթլի օլարագ կէօրիւնմէքտէ օլան ահվալտէն տօյայը մը տըր, եօգսա իմբէրա-թօրը ճէտիտին թուիթտուղու վէ եա թուիմագ իսթէտիյի մէսելէ-մի պու իսթիֆալէրէ սէպէպլէթթի վէրիյօր։

Պու իշի սէպէպտէն հեր հան-կըսը օլուր իսէ, էհէմմիյէթի բէք զիէատէ օլուպ, խուսուսիլէ պու իսթիֆալերին իմբէրաթօրա բէք ֆէնա պիր թէէսիր իթմէյէրի հա-վատիսի տախի պունլարը էհէմ-միյէթինի պիր գաթ տահա արթ-թըրմագտա տըր։

* *

Եունան մեսէլէսինտէ, եանի Եունանա վէրմէսի մագարբէր օլան եէրլերին տէվը վէ թէպիմի մատ-տէսինտէ, զուհուր իթմիշ օլան միշքիալթ վէ իրսթիֆաֆտ պէր-թարաֆօլօլաղ, մէսելէյէնն սու-հէն վէ քէմալը սուհուլէթլէ հալի զէմանը թեգաբրուպ իթմէքտէ կի-պի կէօրիւնիյօր։

Հէր նէ գատար քի սիֆերա իլէ Օսմանը մուրախխասլարը ա-բարանտա ճէրէեան իտէն միղա-քէրաթը սուրէթի թէմամը իլէ մալիսմիսմիզ տէյիլ իսէ տէ, խա-պէր ալընաղլընա կէօրէ, Օսման-լը մուրախխասլարը էվվէլճէ տէր-մեան իթմիշ օլտուգլարը վէ մէ-սելէների միշքիլէշտիրէճէկինի պէ-եան իթմիշ օլտուղումուզ չէրայի-թի կէրի ալըպ, արագիի միրիյէ վէ եմնաքը խուսուսիյէ իլէ էհալի-նին պաղը հուգուգունա տայիր պիր թագըմ չէրայիթէ կիրիշիմիշ տիր։

Պու գապիտէն օլան չէրաիթ իսէ իքի թարաֆտան տախի գա-պուլ իտիպիլէճէյինտէն, իշին միշքիալթա տիշիրիլմէյէճէյի վէ գարիպէն չէրաիթ վէ ուսուլը թէսլիմ գարարլաշըրըլըպ հէման թէսլիմ վէ թէսէլլիմէ կիրիշիլ-ճէյի մէմուլը գավի տիր։

Անթինատան ալընան խապէրլէրէ պագելը իսէ, Եունան հիւքիւ-մէթինէ արագիի մէհրու-քէյիշապթ ու իշղալ իթմէք իւզրէ ասքէրինի հաղը թուիթմասը Էվրօբա թա-րաֆընտան թէնպիհ իտիմիշ օլ-մագլա, օրաճա նիհայէթ մայիսը Ռումինին ախրընտա եանի երրմի կիւն սօնրա արագիի մէզքիւրէնին թէսլիմինէ միպաչէրէթ օլունա-ճաղը մէմուլ օլունմագտա իմիշ։

Հէր նէ գատարքի թէսալիտտա վէ Բինտոս տաղընտա պուլունան Ուլահլարը մուգավէմէթ իթմէք իւզրէ պաղը նիյէթ վէ հարէքէթ-լերի իշիտիլմէքտէ վէ պու մուգա-վէմէթ իհթիմալի կինտէն կիւնէ գուվվէթ պուլմագտա կիպի կէօ-րիւնմէքտէ իսէ տէ, մէզքիւր զավմըն էքսէրիսի էօթէքտէն պէ-րու Եունանա մէրեալ պուլուն-մագտա վէ հէր վագթ մէնաֆիի Եունանիյէյէ խըրմէթ իթմէք-տէ պուլունարագ Եունանա գարշը օլան ֆիքրը միլլի եէնի զուհուր իթմիշ վէ հէնուզ բէք չօգ թարաֆտարլար գազանամ-մըշ օլտուղունտան, պիզ մէմուլ իթմէյիզ քի պունլար թարաֆը-ատան ճիտտի վէ գուվվէթլի պիր մուգավէմէթ մէյտանա կէլէպիլ-սին։

Խուսուսիլէ քի պու իշտէ մու-գավէմէթ կէօսթէրմէք հէմ Օս-մանը հէմ Եունանը աքսէրինէ գար-շը տուրմագ տէմէք պուտուղուն-տան, Ուլահլարտա պէօյէ պիր գուվվէթ թասավուր իթմէք միմ-քին տէյիլ տիր։

Պունտան մէսելէ մէսելէ միղա-քէրաթտա վէ չէրաիթին վաղըն-տա պիր կէօնա միշքիլաթա ուղ-րամագ իսէ հիյնի իճրասընտա հիչ պիր կիւճլիք կէօրիւնմէյիպ տէվը ու թէսլիմին բէք պէօյուք պիր գօ-լայլըգլա իճրա օլունաճաղընտա ասլա շիւպհէմիզ եօգ տըր։

ՄԷՐՀՈՒՄ

ՍՈՒԼԹԱՆ ԱԶԻԶ ՎԱԳԱԱԾԸ

Մալիսմաթը ախիրէյէ կէօրէ, մէրհում Սուլթան Ազիզ խանրն գաթլի մատտէսինտէ չիմ-տիյէ գատար եազմըշ օլտուղուզը քիմսէյէրտէն մաատա, Զօրումտա մէմուր պին պաշը կիւրճի նէճիպ պէյ, վէ Մարաշտա մէմուր միրա-լայ Իզզէթ պէյ, վէ ճէզայիրլի Մուսթաֆա տախի մէվճուտ օլ-տուղու կիպի, ախունքի նիսսէթ-միզատ պիր պէյրաք զաթրն մախ-տումը օլուպ, օ ճինայէթին ֆիի-լէն իճրասընտա պուլունտուղընը եաղտրըմըշ զապթ տախի Նա-հրդ բաշազատ պին պաշը Ալի պէյ իմիշ։

Քէզալիք մէզքիւր ճինայէթին ֆիիլէն իճրասընտա զիմէտխալ օլ-մաղլա, մաղնուն օլան նէսիպ վէ բաղըմ վէ Նազիմ նամընտա իչ հատտամ ազաղը տախի մէվգուֆ ի-միշլեր իսէ տէ, պունլարըն միթ-թէհիմ օլտուգլարընա հէնուզ է-մարէթը գավիյէ հարլըօրմամըշլը-ըր։

Իշիտիյինէ կէօրէ, Ռիւշտի վէ Մէհմէտ վէ Նուրի վէ Մահ-մուտ ճէլալէտտին բաշլար բէհ-լիվան Մուսթաֆայը վէ ճէզայիր-լի տիկէր Մուսթաֆայը վէ պէք-ճի Մէհմէտտի ճէլալ իտտուպ պտտա եիզէր լիրա մաաշ իլէ Մապէյնէ մէմուր իթմիշլեր վէ էլպիսէ պա-հաը օլարագ հէր պիրինէ օթուղ-ղար լիրա իթա իտուպ պու վատ վէ նեագտ իլէ ճինայէթը մէզքիւ-ըէյի օնլարա իճրա իթտիրմիշլեր տիր։

Մէրհում Ապտիլ Ազիզին նէզ-ինտէ Սուլթան Մէհիմտէն գալ-մա պիր գելըճ պուլունուպ, պու-նու մապէյնճի ֆաստի պէյին սըրգ-աթ իթմիշ օլտուղու վէ քէղա ֆաստի պէյին Սուլթանը միշա-ռիւէյհին գաթլի էնանասընտա, պա-յըլմագ իչիւն Գուրուճիլ նամրու-հու գօղաթմըշ օլտուղու ռիվայէթ օլունույօր։

—

Տիւնքի Մամուրը պէյանընա կէօրէ, Սուլթան Ազիզ վագաա-սընտան տօյայը չօգտան պէրու մահպուս պուլունան Մահմուտ ճէլալէտտին բաշանրն էմնաքը զապթ ու միւսատէրէ օլընմըշլըր։

Նուրի բաշա տա Սուլթան Մու-ռատըն զէմանը սաթանաթընտա մապէյն միչիրի օլուպ, սէրայըն միճէվհէրաթ վէ սայր կիրանպէ-հա էյեալարընճա իսթիլաատ իճ-բա իթմիշ օլտուղունտան, բաշալ մումալիէյհ թահթը մուհաքէմէյէ այընըպ իսթիհթաղ օլունմագտա տըր։

Եինէ մէզքիւր կազէթանրն պէ-յանընա կէօրէ, խագանը մեր-հումրն վէֆաթընը մուսատտագ ըաբօրթօլը իմզալայան հէքիմլէրին պաղըսը՝ պու սըրատա իճրա օլու-նան թահգիգաթ սրբասընտա, Սուլթան Ազիզին ճէսէտի պէզլէր իչինտէ սարբը օլտուղը կիպի գօլ-լարը տա սագլանմըշ օլտուղընը, վէ ճէնազէի մէզքիւրէյի հաֆիֆ-ճէ թէտգիգ իտուպ, բարօրթօ-լարընը վէրմէք իչիւն ճէպար իսիլ-տիքլերինի պէյան իթմիշլեր տիր։

Իսլամ հէքիմին պիրիսի իսէ Սուլթան Ազիզին ճէսէտինի թէտ-գիգէ չաղրըլըպ, գանրն հէնուզ ագմագտա օլտուղընը վէ եիւրէյի թըփրրտատըղընը կէօրէրէք, գօլ-լարընը չահ տամարլարընը պաղ-լայըպ թէտավի իթմէք իսթէտի-կինտէ, մէն օլունմուշ, պատէհու-թիւրլաղ եէմէնէ նէֆֆի իտիր-միշ տիր։

—

Ռու կիւնքի Թէրճիմանը Հոպէէրտ Երէք մէրհում Սուլթան Ազիզ վագասը հագգընտա իչ սիմթունտէն իպարէթ պիր պէնտ եազարագ, պունտա պաղը միւ-թալէաթատա մատտա մալիսմաթ տախի վէրմիշ տիր։ Շեօյլէ քի, խագանը միչարիէյհին վէֆաթը էմնասընտա վուգու պուլան գա-բըլըգլըգտա, սէրայտան պիր թա-գըմ էլմա վէ զիգրյմէթ էչա եազմա իտիլտիկինէ, վէ հարէմը հիմայունտաքի ճարիյէլեր չու-սուրէթլէ բէրաքէնտէ վէ բէրի-չան պիր հալտէ սօգագ օրթալա-ըընտա գալըպ պունարտան պիր թագըմընը ֆիրան վէ ֆալան բա-շալար տաիրէսինէ աշբրըլարագ մուախխէրէն պուլունտուրըլարը-նա տաիր ըիվայէթլէր տէվէրան իթտիկինի մէզքիւր կազէթա պէ-յան իթմէքլէ պէրապէր, ըիվայա-թը մէզքիւրէնին բէք չօղու տօղ-բու իսէ տէ, պաղբընը տա սէհվ վէ պէհսաս օլտուղընը իլավէ իթ-միշ տիր։

Պու միհնաստպէթլէ մէզքիւր կազէթա՝ խարիճտէ վէ տա-խիլտէ պիր թագըմ մուզիր ըի-սալէլէր նէյր իլէ հիւքիւմէթը հա-զրէյի մուախզէ իտէնլէրին տա-խի չիմախքի միւթթէհիմլէր կիպի սպէի հազրէթը Շէհրիեարիտ կիւնիւն պիրինտէ ճինայէթ վէ սաբլ մերամբրը մէյտանա չըգա-ճաղընը իմիտա իթմիշ տիր։

Թէրճիմանը Հոպէէրտ՝ պէնտը մէզ-քիւրտտ չուվզպուսաթլարա սէպ-պիյէթ վէրէնլէրին վարանէրվէզ-միք բէրտէսի ալմընտա եաղընը-դէ՝ պու սրբատա իճրա օլու-նան թահգիգաթ սրբասընտա, Սուլթան Ազիզին ճէսէտի պէզլէր իչինտէ սարբը օլտուղը կիպի գօլ-լարը տա սագլանմըշ օլտուղընը, վէ ճէնազէի մէզքիւրէյի հաֆիֆ-ճէ թէտգիգ իտուպ, բարօրթօ-լարընը վէրմէք իչիւն ճէպար իսիլ-տիքլերինի պէյան իթմիշլեր տիր։

Մէրհում Ապտիլ Ազիզին նէզ-ինտէ Սուլթան Մէհիմտէն գալ-մա պիր գելըճ պուլունուպ, պու-նու մապէյնճի ֆաստի պէյին սըրգ-աթ իթմիշ օլտուղու վէ քէղա ֆաստի պէյին Սուլթանը միչա-ռիւէյհին գաթլի էնանասընտա, պա-յըլմագ իչիւն Գուրուճիլ նամրու-հու գօղաթմըշ օլտուղու ռիվայէթ օլունույօր։

—

Տիւնքի Մամուրը պէյանընա կէօրէ, Սուլթան Ազիզ վագա-սընտան տօյայը չօգտան պէրու մահպուս պուլունան Մահմուտ ճէլալէտտին բաշանրն էմնաքը զապթ ու միւսատէրէ օլընմըշլըր։

Նուրի բաշա տա Սուլթան Մու-ռատըն զէմանը սաթանաթընտա մապէյն միչիրի օլուպ, սէրայըն միճէվհէրաթ վէ սայր կիրանպէ-հա էյեալարընճա իսթիլաատ իճ-բա իթմիշ օլտուղունտան, բաշալ մումալիէյհ թահթը մուհաքէմէյէ այընըպ իսթիհթաղ օլունմագտա տըր։

Եինէ մէզքիւր կազէթանրն պէ-յանընա կէօրէ, խագանը մեր-հումրն վէֆաթընը մուսատտագ ըաբօրթօլը իմզալայան հէքիմլէրին պաղըսը՝ պու սրբատա իճրա օլու-նան թահգիգաթ սրբասընտա, Սուլթան Ազիզին ճէսէտի պէզլէր իչինտէ սարբը օլտուղը կիպի գօլ-լարը տա սագլանմըշ օլտուղընը, վէ ճէնազէի մէզքիւրէյի հաֆիֆ-ճէ թէտգիգ իտուպ, բարօրթօ-լարընը վէրմէք իչիւն ճէպար իսիլ-տիքլերինի պէյան իթմիշլեր տիր։

Իսլամ հէքիմին պիրիսի իսէ Սուլթան Ազիզին ճէսէտինի թէտ-գիգէ չաղրըլըպ, գանրն հէնուզ ագմագտա օլտուղընը վէ եիւրէյի թըփրրտատըղընը կէօրէրէք, գօլ-լարընը չահ տամարլարընը պաղ-լայըպ թէտավի իթմէք իսթէտի-կինտէ, մէն օլունմուշ, պատէհու-թիւրլաղ եէմէնէ նէֆֆի իտիր-միշ տիր։

—

Ռու կիւնքի Թէրճիմանը Հոպէէրտ Երէք մէրհում Սուլթան Ազիզ վագասը հագգընտա իչ սիմթունտէն իպարէթ պիր պէնտ եազարագ, պունտա պաղը միւ-թալէաթատա մատտա մալիսմաթ տախի վէրմիշ տիր։ Շեօյլէ քի, խագանը միչարիէյհին վէֆաթը էմնասընտա վուգու պուլան գա-բըլըգլըգտա, սէրայտան պիր թա-գըմ էլմա վէ զիգրյմէթ էչա եազմա իտիլտիկինէ, վէ հարէմը հիմայունտաքի ճարիյէլեր չու-սուրէթլէ բէրաքէնտէ վէ բէրի-չան պիր հալտէ սօգագ օրթալա-ըընտա գալըպ պունարտան պիր թագըմընը ֆիրան վէ ֆալան բա-շալար տաիրէսինէ աշբրըլարագ մուախխէրէն պուլունտուրըլարը-նա տաիր ըիվայէթլէր տէվէրան իթտիկինի մէզքիւր կազէթա պէ-յան իթմէքլէ պէրապէր, ըիվայա-թը մէզքիւրէնին բէք չօղու տօղ-բու իսէ տէ, պաղբընը տա սէհվ վէ պէհսաս օլտուղընը իլավէ իթ-միշ տիր։

Պու միհնաստպէթլէ մէզքիւր կազէթա՝ խարիճտէ վէ տա-խիլտէ պիր թագըմ մուզիր ըի-սալէլէր նէյր իլէ հիւքիւմէթը հա-զրէյի մուախզէ իտէնլէրին տա-խի չիմախքի միւթթէհիմլէր կիպի սպէի հազրէթը Շէհրիեարիտ կիւնիւն պիրինտէ ճինայէթ վէ սաբլ մերամբրը մէյտանա չըգա-ճաղընը իմիտա իթմիշ տիր։

Թէրճիմանը Հոպէէրտ՝ պէնտը մէզ-քիւրտտ չուվզպուսաթլարա սէպ-պիյէթ վէրէնլէրին վարանէրվէզ-միք բէրտէսի ալմընտա եաղընը-դէ՝ պու սրբատա իճրա օլու-նան թահգիգաթ սրբասընտա, Սուլթան Ազիզին ճէսէտի պէզլէր իչինտէ սարբը օլտուղը կիպի գօլ-լարը տա սագլանմըշ օլտուղընը, վէ ճէնազէի մէզքիւրէյի հաֆիֆ-ճէ թէտգիգ իտուպ, բարօրթօ-լարընը վէրմէք իչիւն ճէպար իսիլ-տիքլերինի պէյան իթմիշլեր տիր։

Մուգավէմէի գաթլիյէ իւչ հաֆ-թա զարֆընտա թէտթի օլունա-ճաղ վէ մուգավէմէի մէզքիւրէնին թէտթիխինտէն ալթը մահ սօնրա թախլիյէ մատտէսի խիթամ պու-լուպ թախթիթը հուտուտ իճրա օլունաճաղ տըր։

ՏԱԼԻԹԻԼԻՅԷ

Այտրն՝ վիլայէթի հիւքիւմէթ թէրճէմանը Տիրան էֆֆէնտի էօհ տէսրնէ զաթը հազրէթլէրինէ եարի թարաֆընտան բիւթպէի ուլա սընիը սանիսի թէվճիհ պույ-բուլտու մէսմու տըր։ Իղմիրտէ պաղը զապրթան վէ մէմուրին տախի թէրֆիի բիւթպէ իլէմիշ-լէր տիր։

—Եունանա թէրք օլունան արա-դիտէ սաքին Ուլահլարը՝ քէնտի արագիլերինին Եունանա թէրքի ալէյհինտէ բրօթէսթօ նամէլէր թանզիմ իլէ պունլարը Պապը Ալի-եէ վէ սէֆարէթլերէ արդ իթմէք իւզրէ Տերսաատէթէ մէպուսլար իրսալ իթթիքլէրինի եազմըշ իտիր։ Տիւնքի կիւն Մաճարի նամ մէ-պուս տախի Տերսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Կազէթա օգուլանլարա մալիսմ օլտուղու վէճհէլ, միլլէթիմիզ թիճճարանընտան Ա. Արսէնեան էֆֆէնտի՝ Զաղմագճըար եօղու-չու իլէ Շերիֆ բաշա խանընտա քէսին մաղալալարընտա պուլու-նան էմմաա վէ էմմալը պունտան ադամ իրան գօնսօլօսխանէսի թարաֆընտան թահթը հաղ ու զապթա ալընմասը այէհինտէ բը-րօթէսթօ իթմիշ վէ պու պաղտէ մուհաքէմէյէ գլեամ իթմիշ տիր։

Մուամիլէյհ Արսէնեան էֆֆէնտի էմմաա իրէնին քէնտի մա-լի օլտուղունու իստտա իթմէքտէ օլաք, լաքին էֆֆէնտիի մուամա-լէյհին բէտէրի օլան վէ իրան թէ-պասասընտան պուլունան Ոսկեան Արսէնեան զէմճէսի իլէ պիր մախ-տումը վէ՞ քէրիմէտի Տիկրն Ա-վագեան՝ պու էմմաանրն քէնտի բէտէրլերինին մալի օլտուղունու իրան գօնսօլօսխանէսի մահքէմէ-սինտէ արդ ու իֆատէ վէ իս-պաթ իլէմիշ օլտուգլարընտան, գօնսօլօսխանէ զիբր օլունան զապթ ու հաղգը գարար վէրմիշ վէ մու-ճիպլիճճէ իճրա իլէմիշ իտի։

Օ վագթտան պէրու պու տա-վա տէվամ իտուպ, նիհայէթ գա-սօլօսխանէ մահքէմէսի՝ մէզքիւր Արսէնեան գումբանեաարընը՝ Ա. Արսէնեան էֆֆէնտիյի՞ մի եօգսա բէտէրի Արսէնեան էֆֆէնտիյի՞ն մի թահթը իտարէսինտէ իճրաի մա-ամէլաթը թիւճճարիյէ իթմէքտէ օլտուղունը վէ պալատէ պիբը օլու-նան մաղալալարատաքի էմմաա վէ տէֆթիրին քիմէ այտա պուլուն-տուղունը անլայըպ պիր գարար վէրմէք իչիւն պիր գօմիսիօնը վէրտիկի ճէվապ իւզրէնէ, մէզ-քիւր էմմաա վէ էմմալը Ոսկեան Արսէնեանա այտա օլտուղունա հիւքմ վէրմիշ տիր։

Ա. Արսէնեան էֆֆէնտի պու հիւք-միս խթինաֆ իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի՝ Արարատի Ա-ռաջնորդը Գեր. եղնիկ եպիսկո-պոսն մէմուրինը մահալլէյէ թա-րաֆընտան իթհամ օլունարագ, Պապը Ալի վասէթասը լա Սթամ-պօլ ճէլպ իտիլմիշ օլտուղունտան տօյայը Պապը Ալիյէ պիր թագրիր իրսալ իթմիշ, վէ մուամիլէյհ ե-պիսկոպոսրն պիլա մուհաքէմէ վէ միւթթէհիմ մագամրնտա տօղրու-ճա հիւքիւմէթ վասէթասը լա ըՍ-թամպօլա կէթիրտիմէսի բաթ-րիգլիք սէլահիյէթինէ մուղայիր օլտուղունը պիլպէեան, վագը օ-լան իթհամաթրն թէֆթիշ վէ մու-հաքէմէսինի թալեպ էյլէմիշ տիր։

—

Վանտա պուլունան վանքլարրն էյի պիր հալտէ պուլունմադգ-լարընտան, վարչ. խորհուրդ՝ սէ-րիան պու հալին թէսվիյէսինէ լիւզում կէօրմիշ, վէ վան Ա-ռաջնորդ փոխանորդը Գեր. Սըր-ուանձտանց Գարեգին վարդապե-տին թահթը ըրյասէթինտէ պէշ քիշիտէն իպարէթ պիր վանօրէից հոգաբարձութիւն թէչքիլինէ գա-ըրար վէրմիշ տիր։ Պու հոգաբար-ձութիւն վանքլարրն հալինի պիթթէտգիգ լաղմ կէլէն իսա-հաթ հազգընտա պիր լայէհա ԽՏրթիպ իտէրէք կեդ. վարչու-թիւնա թէսպիրդ բասսաղ-ը վանքլարրն էմրաք ու իրրատնրն իտարէսինէ նէզարէթ էրդէկէնէք վէ մուհասէպաթը թէտգիգ ու թահգիգ իտէրէք մէրգում՝ վար-չութիւնա իշար իրդէկէնէք տիր։ Պու վանօրէից հոգաբարձութիւ-նրն մէմուրիյէթինէ տաիր պիր թալիսաթ թանզիմ օլունուպ, պունուն ինթիխապը իչիւն վարչ. խորհուրդ՝ վան Գաւառ. վարչութիւնընտան պիր նամզէտ ճէտ-վէլի իսթէթմիշ տիր։

—

Սիս Ա.թոռընա այիտ էմրաքէն Ատանա վիլայէթինէ բայատտա պուլունան պիրարատանրն թասար-ռուիքը թահթը միանգամայն ի-քէն վերկի էմանէթինին գարա-ըբյա վիլայէթ թարաֆընտան միւզայէտէյ չըգարըրլը օլտու-ղունան, բաթրիգ Ամեն. Ներ-սէս Սրբազան հազրէթլերի չու-միւզայէտէնին մէնի իչիւն պաղը թէտտապիր իթթիխաղ իթմիշ, վէ հիւքիւմէթը մահալլիյէնին մուվա-ֆֆագաթը վէ կիրիկկա կաթողի-կոսը Ամեն. Տ. Գ. Գրիգոր Սրբա-զան հազրէթլերինին թէբլիղի իւ-զէրինէ միլլէթին մուհաֆազան էմրաքը իրեն Ատանտա վէքիլ-լէր թային էյլէմիշ տիր։

—

Ամասիա առաջնորդը Եդեսիան եպիսկոպոս ալէյհինտէ թէչքիլ-եաթ վէ իթհամաթը ադիմէ վու-գու

ԹՈՒՆՈՒԶ ՊԷՑԻ ԻԼԷ

ԱՀՏՆԱՄԷ

Ժէնէրալ Պրէարը Թունուզա կիրիպ սուլՏ ու թէէմինաթ ահտնամէսին նէ սուրէթլէ իմզալաթ-տրզընա տաիր Աֆոս Հավո գումբանեասը աթիտէքի իքի թէլէկրաֆը քէշիտէ իթմիշ տիր։

Թունուզ 12 մայիս։—Ֆիրիգա պիրինճի ավէը ալայընը պիրինճի պէօլիւկի պու սապահ Մանուպայա միւվասլէթ իթմիշ տիր։

Մանուպա նամ մէվգի տէմիր եօլուն պիրինճի սթասիոնը օլուպ, Պարսօ իլէ սարլ չէհրին արա եէրինտէ Թունուզ չէհրինին ճէնուպը զարպիսինտէ, չէհրտէն 10 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ պուլունմաղտա տրը։ Իշղալ օլունան պիրինճի մէվգի՝ 1867 սէնէսինաէ Բէշիտ իլէ պէրապէր պօղուլան Ժէնէրալ Իսմաիլ Մունինին պաղտէսի համ։

Ասքէրին քէշշաֆ գօլարը Գասրը Մահտէ գատար իլէրլէյիպ, օրատտա պաղը Արապ սիբահիլէրինէ թէսատուֆ իթմիշ, վէ պու սիբահիլէր մէզգիւր գօլարա եօլ վէրմիշլէր տիր։

Բէք չօղ սէյիրճիլէր՝ Ֆրանսըզ ասաքիրինի սէյր իթմէքտէ իտիլէր։

Թունուզ գօմանտանը՝ Ֆրանսըզ երզագը ասքէրլէյէ նազրը Ֆէրօյա պօշ պիր սիվարի գէշլասը թէսրիմ իտուպ, նազրը մանմաիլէյհ օրատա եէրլէշմիշ տիր։

Ամաթ օն պուլուգտա Ժէնէրալ Պրէար վիւրուտ իտուպ, սաաթ ոնու 40 տագիգա կէչէրէք, իկի ասքէրլէր Մանուպա սթասիոնընդն գարշըսընտա պուլունմագտա իտիլէր։ Պէշ տագիգա կէչինճէ իքի պէօլիւք ասքէր քէշքէ չէգարբլմէզ տրը։ Ամաթ 11ի 45 կէչէրէք, օրտուկեահ գուրուլուպ, Ժէնէրալ Պրէար՝ պէկկրինտէն հէնուզ աշաղը էնմէքսիզնի, Մ. տը Սանսիյէ րիճա իթմիշ տիր քի, քէնտիսինին էմրինէ միւնթաղը օլու

եարը եօլտա պըրագտըդտան պաշգա, մէվսուզէն թարաֆիմըզա խապէր վէ-բիլտիկինէ կէօրէ, ազայը սապրգանըն իպգասը եօլունտա սարքը մէսաի է-տէրլէրսէ տէ ինթիխապա զաթէն ույ-զունսուզլըզ գաբըյմըշ օլտուղընտան, նէթիէնսի օլմադ իւզէրէ մէմլէքէթի-միզին իւլամի պէնամինտան վէ բէ-վէյի զէմանէյէ վագըֆ սահապը տա-նիշ ու տիրայէթէն օլսպ, եվվելքի ինթիխապտա էն չօգ գուրա գազան-մըշ օյան ազայը սապրգ ֆազիլէթլու-մէս սուա էֆէնտի եէրինէ, հէնուզ 25, 26 սինէյրինտէ օլարագ, գանօն վէ նիզամնամէյէզի շիմտիյէ գատար իսմինի իշթիմիշ իսէ տէ էլիֆպասընը պիվէ-յէն, վէ հաթթա ապա ուսմուրտիտէ պիյէ օլմայան կիւպկիւպ գատէ հաճի Մուսթաֆա էֆէնտի մախտումը Պէ-քիր էֆէնտի Թայեին օլունմուշ տըր։

Տօղրուսունու սէօյլէմէք լազըմ իսէ, պիզ պու մահքէմէյի էլէվմ էոկի հալ ու ինթիզամընտա պուլամայօրուզ։ էկէրչի միւրատըմըզ միւֆրէտաթտան պահս իթմէք օլայրտը, սէօզիւմիզիւ թաստիգ իշիւն պազը միաալ տա կէօս-թէրէպիլիր իտիք։ Լաքին՝ պուրասը չիմտի սատատըմըզ խարիճինտէ օլտու-ղունտան, եալընըզ շուրասընը տէրիզ քի, պու ահալի քէնտի հուգուգ վէ տավասընա բէյ վէ հիւքմ վէրէճէք օ-լան հիւքքեամը եէնէ քէնտիսի ինթի-խապ իթմէք իւզրէ թարաֆը տէվէլթ-տէն իթա պույրուլան միւսաատաթը գատրինի թագտիր իտէճէք, եախօտ օլ խուսուստա վէրէճէյի բէյլին է-հէմմիյէթինի պիլէճէք մէրթէպէտէ օլմատըղընտան, իրթէ պունուն իշիւն գապէլ թէշքիլաթ թարաֆընըզա եաղ-մըշ օլտուղումուզ տիկէր պիր մէք-թուպընտա ուսուլը ինթիխապընը պաշգա պիր սուրէթի հասէնէյէ ֆի-բաղը թէմէննյաթընտա պուլունմու-շտուտ։

Պիզիմ պազը Իսլամ ազալրըմըզ ա-նիգ իւլ պէյան մուվաֆֆագիյէթէրին-տէն եէսարէթ ալարագ, եախօտ քէն-տիկէրինին նուֆուզ վէ այագլարը մահքէմէտէն միւնգաթի օլաղընտան պէ-րու, օլ պագտէ հարբլ օլան ղըյդ ու ատավէթլէրինի արթըգ աշըրա սօյու-նարագ, պու տէֆա տա միւտտաթի ուսմումի մոռավինի թէօլօղոս էֆէնտիյի տիւշիրմէք, վէ անըն եէրինէ իլ-բուտ քէնտիլէրինտէն պիրիսի թային օլապիլմէք խիւլեաը իլէ, էֆէնտիի մուսմանէյէ ալէյհինէ հիշ պիր գապա-հաթը օլմադըզընը պիր մահզէր թէր-թիպինէ չըգշըբլար իսէ տէ, պունա տա մուվաֆֆագ օլմաղլար։

Թէր. Էֆէնտ.—Գայսէրիյէ մուխ-պիրիմիզ պարատէքի վուգուաթը միւնտէրիճէյի եաղտրգտան սօն-րա պազը միւթալաաթա տախի կիրիշէրէք. իշի տահա զիյատ պասթ ու թաֆսիլ իթմիշ, վէ օրա-ճա մահքէմէլէր էքէյիճէ պիր հիւանիւ հալ ու ինթիշնամէ գօն-մուշ իքէն, պունուն մէն ու իխ-լալը վէ էհալիի միւխթէլիֆէ մի-եանընտա տա թէֆրիգա պրագըլ-մասը իշիւն պազը քիմէսնէյէր թարաֆընտան էնթրիգա վէ մա-նօվրալար գուլլանըլմադտա օլ-տուղընը պէեան իյէմիշ իսէ տէ, պիշ պու միւթալէաթը մուֆա-սալէնին տերճինտէն սարֆը նա-զարլա, մէրճիի պուլունան Ա-լիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինին նազա-րը տիգգաթընը չու հալ իւզէրի-նէ ճէլպ իյլեր, վէ մահալը մէզքիւր էհալիսի նամընա մէզքիւր էնթ-րիգա վէ ույղունսուզլըգլարա մէյ-տան վէրիվմէմէսի իշիւն թէտապի-րի լազըմ իթթիխազ պուրրուլմա-սընը աճիզանէ բէճա վէ թէմէննի էյլերիզ։

ԳԱՅՍԷՐԻՅԷ

Սանճաղը մէզքիւր տախիլինտէ վագը Մունճուսուն էհալիսի թա-բաքընտան միւմզի օլարագ ալը-նան մէքթուպլար՝ էօթէտէն պէ-րու հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարա-ֆընտան մէն իտիլմիշ պիր խու-սուսըն եէնիտէն. մէյտան ալմասը իշիւն պազը քիմէնէյէրին իթթի-խազ իթտիքլէրի հարէքեաթտան տօլայը շիքեայէթլէ մէմու տըր։

Շեօյլէ քի մէզքիւր սանճագտա պունտան ագտէմ պազը միհմէթ-քիրլէր պէրաի թիճարէթ քէնտի մահսուսլտար թարլարընա պուղ-տայ եէրինէ էսրար զէր իտէրէք։ մուղայիրը Նիզամ վէ մաղարբա-թը ուսմումիյէի մուճիպ պիր սու-րէթատ քէսպը սէրվէթ ու սամանի իլէմէք թարիգը մէզմուտինտա պուրուլմուշ օլտուգլարընտան, օ զէման էհալիի մահալլիյէ թարա-ֆընտան վուգու պուլան շիքեա-յաթ իւզէրինէ, մերգում միհմ-թէքիրլերին չու էֆալը մուզիրբէ-լերինէ մէյտան վէրիվմէմիշ իսէ տէ, մերգում միհմթէքիրլեր պու-քէրրէ եէնէ էվվելքի թարիգլերի-նէ թէշքիպիւս իտէրէք վէ պու թիճարէթը նամէշրուէլերինէ վիւ-սաթ վիրէրէք, վէ բէք չօգ քիմ-սէյէ տէ սուի իպրէթ օլարագ սանճաղը մէզքիւրտէն թա Ազի-զիյէ, Սիս, Շար-Դըզլա, Հա-լէպ ալթը, Կիւրիւն, Ալպուսթան, Խարբուրթ վէ Տիարպէքիրէ գա-տար եայըլմըշ, վէ օ ճիվարրարա պու սէնէ քեամիլէն էսրար զէրը իտիրմիշ տիր։ Գայսէրիյէ ճիվա-ըընտաքի արազիյէ էքիլէն էսրար էկէր յունիսին 15ինտէն սօնրայա պրագըլըպ տա թաղէ իքէն պի-չիլմէզ իսէ, արազինին պիւսպիւ-թիւն խարապընը մուճիպ օլաճա-ղը, վէ Գայսէրիյէնին անպարը սայլրան վէ պունտան 5-6 սէնէ էվվէլ վուգու պուլան գըթլըգտա չէհրը մէզքիւրը իհթիյաճաթընը իքմալ իթմիշ օլան պալատէքի միւխթէլիֆ մահալլերէ տախի էօրար էքիլմիշ օլմաղլա, պու սէ-նէ մաղալլահ Գայսէրիյէ ունուն պաթմանը եանի 6 օգկասը 30 ղուրուչա գատար չըզմասընտան խէֆվ օլունտուղու մէզքիւր մէք-թուպլարընը միւնտէրիճաթընտան անլաշըլմագտա տըր։

Էհալիի մահալլիյէնին չու շի-քեայաթը վագըասընը մէրճիինին նազարը տըզգաթ վէ մերհամէթ-լերինէ արզ իթմէմիզլէ պէրապէր, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին էմրի խի-լաֆընա օլարագ մէրգում միւհ-թէքիրլերին չու մէզրուաթը մուզ-իրբէլերինին մէնը միւսաթը զըմ-նընտա էօթէտէն պէրու մէնաֆիի ուսմումիյէյէ մաղիրը օլան պու կի-պի խուսուսլարընը տեֆինտէ հիմ-մաթ վէ իգտամաթը միւսլիմ ա-լեմ օլան տախիլիյէ նազրը Մահ-մուտ Նէտիմ բաշա հազրէթլերի թարաֆընտան լազըմ կէլէնլերէ է-վամիրի գաթիյէ իթա գըլընաճա-ղը իւմիտը գավիսինտէյիզ։

ԱՏԵՆԱՊԵՏԱՑ ԴԻՒԱՆ ԲԱԲՕՐԹՕՍԸ

Բաթրիդ Ալեն. Ներսէս Սրբա-զան հազրէթլերինին կէչէնտ իս-թիֆա վէրտիյինտէն տօլայը, Բաթ-րիդի միւշարիւէյհ հազրէթլերիյլէ Ատենապետաց Դիւան վէ Վարչ. խորհուրդ արասընտա պազը միւ-քեալէմաթ վէ միւզաքէրաթ ճէ-րէեան իթմիշ օլտուղունտան, մէզ-քիւր Ատենապետաց Դիւան թա-բաֆընտան միւզաքէրաթը մէզ-քիւրէնին բաբօրթօսընը թանզիմ իտիլմիշ վէ բէնչէնպիհ կիւնքի նիսպէթմիզտէ զիքր օլունտուղու վէճէվլէ օ կիւնքի Միլլէթ մէճլիսի ուսմումիսինտէ գրաաթ օլունմուշ օլմաղլա, սուրէթը պէրվէճէնը զիր այնէն տէրճ օլունուր։

Վսեմ. Ատենապետ էֆ. Ազգ. Ժողովոյ.

Ատենապետաց դիւանը միանալով Վարչական խորհրդոյն հետ, Ազգ. Ժո-ղովոյդ նախնթաց շրջանի վերջին նիս-տին մէջ, որ ի 10 Ապրիլի, ըրած ո-րոշման համեմատ քննին առաւ Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս Մ. Պատրիարք Հօր գը-րութիւնն, որով կը ծանուցանէր թէ ներկայ Ապրիլ ամսէն յետոյ այլ ևս Պատրիարքական պաշտօն չպիտի կրնայ վարել, և կը խնդրէր որ Ժողովք այս մասին զարժանն տնօրինէ։

Ձեր Ատենապետաց դիւանն ու Վար-չական խորհուրդն արդի պարագայից մէջ՝ ամենայն տեսակէտով՝ ազգին հա-մար անընդունելի գտան Ամեն. Պատ-րիարք Հօր հրաժեշտն և դիմելով Նո-րին Սրբազնութեան իրենց կարծիքն հաղորդեցին, և ըսին թէ Ազգն՝ իւր Պատրիարքին առողջական տկարութիւ-նը գիտնալով հանդերձ ընդհանուր տրամադրութիւն մ'ունի պահանջելու որ շարունակէ Նա իւր զոհողութիւնն Ազգին ծառայելու համար։ Միանգա-մայն խնդրեցին որ եթէ մասնաւոր ցաւեր ունի Նորին Սրբազնութիւնը, բարեհաճի յայտնել զանոնք, որպէս զի առ Ազգ. Ժողովք մատուցանելի տեղեկագրին մէջ նշանակուին, և Ազգ. Ժողովէդ նկատողութեան կարենան առնուիլ։

Բայց Ս. Պատրիարք Հայրն յայտ-նեց թէ՝ Պատրիարքական պաշտօնն օր քան զօր ծանրացած է, և իւր անձին առողջական վիճակն այլ ևս զայն տա-նելու անբաւական է եղած. և թէ՝ իւր հրաժարման բուն պատճառն՝ Ազգին գործերն անթերի և անյապաղ հոգա-լու համար իւր տկար և խոնջեալ անձին վրայ չկարենալ վստահիլն է։

Նորին Սրբազնութիւնն յաւելցուց նաև թէ՝ ինքն Ազգին վիշտերն ու պէտքերն, ուր որ հարկ է, յայտնած, բացատրած և իմացուցած է, և թէ՝ Բ. Դրան կառավարութիւնն ու նոյն իսկ Օգոստափառ Սուլթանը լիովին դի-տակ են անոնց, և կը յուսայ որ բարւոք լուծում մը պիտի տան խնդրոյն և հիմնական դարման մը պիտի տանին արդի կացութեան, և խնդրեց որ Ազ-գային Ժողովք բարեհաճի այլ ևս ա-զատ թողուլ զինքն, արժանաւոր յա-ջորդ մ'ընտրելով կ. Պոլսոյ պատրի-արքութեան աթոռոյն։

Իսկ ո՛վ որ ալ լինի յաջորդ Պատրի-արքն, նորա պաշտօնին պարտաւորու-թեանց կատարումը գէթ ներքին դժ-ուարութիւններէ ազատելու համար պէտք է, ըսաւ Ն. Սրբազնութիւնն, որ Ազգն իւր սպասած ծառայու-թեանց համապատասխան չափով դիւ-րութիւններ ընծայէ նմա, կեդրոնա-կան անտուկին հաստիքը մի քանի պա-տիկ աւելցնելու միջոցներ ճարելով, դաւառաց առաջնորդներն ազդեցու-թենէ զերծ պահելու համար նոցա ապրուստը կեդրոնէն հոգալով և ազ-գին էական խնդրոց ոգին պարագա-յից զոհելու չափ մանրամասնու-թեամբ զբաղիլէ խորհելով։

Ատենապետաց դիւանը խոստացաւ Ն. Սրբազնութեան յայտնած պատ-ճառներն ու ազգին օգտին համար ը-րած դիտողութիւններն հաւատարմա-բար ներկայել Ազգ. Ժողովոյդ, ընդ փոյթ նկատողութեան առնուելու հա-մար։ Եւ ի փոխարէն Ն. Սրբազնու-թեան հաճութիւնն ստացաւ՝ մինչև յանձնառութիւն Ազգային Ժողովոյդ՝ թափուր Պատրիարքական աթոռն և փոքր մի ևս շարունակել իւր զոհողութիւնն։

Ձեր Ատենապետաց դիւանն այս ա-մենը տեղեկագրելով Ժողովոյդ, իւր կարծիքն ալ սապէս կեզրակացնէ որ,

1. Թէև Նորին Ամենապատուա-թեան Տ. Ներսէս Պատրիարքի անձն ոչ-քաջառողջ, և սակայն ներկայ պա-րագայից մէջ ազգին օգուտն և ընդ-հանուր տրամադրութիւնը կը պահան-ջեն չընդունիլ Ն. Սրբազնութեան հրա-ժարեցան, և խնդրել որ բարեհաճի շարունակել Պատրիարքութեան պաշ-տօնն, թէկուզ եղանակաւ որ կարելի է։

2. Յանձնարարել Վարչական խոր-հրդոյ որ Պատրիարքական պաշտօնը ներքին դժուարութիւններէ զերծ պա-հելու համար ազգէն սպասած զո-հողութեան և չափաւորութեան մասին Ն. Սրբազնութեան կարծիքները ման-րամասնորէն լսելով, հնգեալ առա-ջարկ մի պատրաստել, Ն. Սրբազնու-թեան հետ համախորհուրդ, և ժո-ղովոյդ ներկայել։

3. Ցիշեալ առաջարկը լրջօրէն նկա-տողութեան առնուլ և օգտակար դատ-ուած ատեն, անմիջապէս գործադ-րութեան միջոցները տնօրինել։

16 Ապրիլ 1881

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Երեսփ. Ընտր. Ժողով Պալատ.

Կիւրակէ օր մայիս 3 թաղիս ե-րեք երեսփոխաններու ընտրու-թեան քուէարկութիւնն կատա-րուելով, քուէից բացարձակ ա-ռաւելութեամբ երեսփոխան ընտ-րուեցաւ Մեծ. Տիգրան էֆ. Բա-բաղամեան. իսկ միւս երկու ընտ-րելիներն համեմատական քուէ ընդունեցան, որոց կրկնապատիկ ցանկն կը ներկայացուցնեմք իրենց կարգով։

Մեծ. Տեաւ

1. Պողոս էֆ. Տեր Ցակոբեան
2. Մեհրան էֆ. Տէօքմէճեան
3. Յովհաննէս էֆ. Եսայեան
4. Սահակ էֆ. Ղազարոսեան

Սոյն համեմատական ընտրել-եաց երկրորդ քուէարկութիւնն պիտի կատարուի յառաջիկայ կիւ-րակէ մայիս 10։ Ժամ 12էն մինչ 3 քուէտուփն բաց ըլլալով՝ եկած քուէներն պիտի ընդունուին, յոր-մէ անմիջապէս եռաբ քուէարկու-թեան պիտի ձեռնարկուի։ Հե-տեւաբար ժամ 3էն ետք եկած քուէներն անընդունելի պիտի ըլ-լան։ Ուստի կը հրաւիրուին բոլոր քուէարկու թաղեցիներն, որպէս զի հաճին իրենց ազգասիրական պարտաւորութիւնը կատարելու փութալ, քուէնին կամ անձամբ և կամ նամակաւ յանձնելով Ընտրող Ժողովոյս։

Աւելորդ չեմք համարիր ըստ օ-րինի ազդարարել թէ սոյն ցանկէն դուրս անձանց քուէ չի կրնար տրուիլ։

Մնամ աղօթարար
Նախագահ
Երեսփոխ. Ընտրող. Ժողովոյ
Յովհաննէս Վարդ. Աւշրուռի
1881 Մայիս 7
Պալատ

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Սէլանիքսէն եաղլուրընա կէօ-բէ, Ինկիլիզլի միւհէնտիս Մ. Սիւ-թերի տաղա աշրբան հայտուտ-լար՝ մուսմանէլէյհին քէմալը տֆի-յէթի իւզրէ օլտուղունա վէ քէն-տիսինին թանկիյէի սէպիլի 15000 լիրանըն իրսալինէ միւթէվագդրֆ պուլունտուղունա տաիր գաբըսը-նա պիր մէքթուպ եաղմասընա միւսատտէ իթմիշէր տիր։ Զանն օլունտուղունա կէօրէ, Ինկիլիթէր-բանըն ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Պը-լիւնթ՝ պու թաղմինաթ իշլինէ պիր խիթամ վէրմէք իշիւն հայ-տուտլարըն նէղտինէ կիթմէնէ գարար վէրէճէք տիր։ Հալ պու-քի Ինկիլիզ գօնսօլաթսընըն թէր-ճէմանը Մ. Պիչօ էլան հայտուտ-արըն եանընտա պուլունուզ Սա-լանիյէ ավտէթ իթմէմիշ օլտուղը-տան, մուսմանէյէ հագգընտա տա-էնտիչ իտիլմէքտէ տիր։

Մայիսին իլք կիւնիւ Սէլանիք Բում էհալիսի պէրմիթատ պէրաի թէֆէրրիւճ ճիվար գըրլարա կիթ-տիկինտէ, հայտուտլար պիրտէն պիրէ հիւճում իլէ պունլարտան խաթէտիքլերինի տաղա աշըրա-ճաղլար տէյի Սէլանիքտէ պիր շայիա զուհուր իթտիկինտէն, թէտտապէր իթթիխազ օլունմուշ-սէ տէ, պէօյլէ պիր հիւճում վու-գու պուլմամըշ տըր։

Մ. Սիւթերին հայաթընա պիր մաղարրաթ կէլմէմէք իշիւն Սա-լիհ բաշա՝ Ինկիլիթերրանըն Թավ-սիյէսի մուճիսինճէ, Սէլանիք ճի-վարընտա՝ թաագիպի էշգրեա ի-տէմէտիկինտէն, վիլայէթ էհալի-սի՝ պու ատթալէթլէ ուսմումըն մէն-ֆաաթը խուսուսըն մէնֆաաթընա ֆէտտա օլունտըղը իշիւն խօշնուա-ՍԸՂԸԴ կէօսթէրմէքտէ իսմ։

—

Թէպրիքը ճիլուս մէմուրիյէթը մախսուսէսիյլէ բէթէրսպուրկա կիթմիշ օլան Ռէուֆ բաշա հազ-րէթլերի՝ բէթէրսպուրկտան ըՍ-թամպօլա հարէքեթ իթմէկտէն էվվէլ, Ռուսիա աէվլէթի թարա-ֆընտան Ալէքսանտր նէվսքի նիշա-նընընն կրան գօրտօնընը իհրազ էյ-լէմիշ տիր։

—

Ֆրանսա խարիճիյէ նազրը Մ. Պարթէլէմի Սէնթ-Իլէր՝ Ֆրանսա իլէ Թունուզ արասընտա ագտ օ-լունան ահսանամէնին վիճինա, Պերլին վէ Բէթէրսպուրկ գապի-նէթօլարը թարաֆընտան թահսին օլունտըղընա տաճիր մէզքիւր չէհր-լերտէն թէլէկրաֆլար ախզ իթմիշ տիր։

—

Էվվելքի կիճէ Սթամպօլտա Ա-սմա ալթընտա պիր իսլամ թիւճ-ճարընն մաղազասընա խըրսըզլար կիրէրէք գացայը գըրմայա չալըշ-մըշլար իսէ տէ մուվաֆֆագ օլա-մամըշլար, վէ եաբընըզ պիր չէք-մէճ տէրունինտէ պուլունան 20 մէճիտիյէեի ալըպ սավուշմուշլար տըր։

—

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԼՈՒԻ

Վէ

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻԹԹԻԼԱԼԸ

(ՐԷՎՕԼԻՒՍԻՕՆ)

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ՏԻՒՄԱ

ԵՒՐՄԻ ԻՔՒՆՃԻ ՖԱՍԼ

(1118 Նոյեմբեր թվէն)

«Պու նամէյի, էֆէնտիլէր, թապ իթտիրիպ նէյը իտինիզ, պունու սուրէթը մախսուսէտ թէքլիֆ իտէրիմ. էմինիմ քի, պու խու-սուս մալիյէ նազրըմըզըն մուվաֆ-ֆագէյէթի իշիւն պիր սէպէպը միւսթագիլ օլաճագ տըր։ լաքին հէր չէյտէն էվվէլ, միւշարիւէյ-հէ գավի էսաս վէրինիզ։ Թէքլի-ֆաթընա էմնիյէթ իտէրէք գա-պուլ իթմէնիզի իսթէօր, պու էսասը վէրինիզ, վէ հիշ օլմազսա պու սուրէթլէ միւշարիւէյհին թէսվիյէի ումուր վէ սաատէթ բը-լանլարը արթըգ մանալերէ ուղ-րամազ։»

Միրապօնուն իշպու նութգը՝ սէօնմիւշ զանն օլունան միւճա-տելէյէ եէնիտէն ճան վէրտի։ Մ. ը Լալէ՝ Միրապօյա հէմէֆքէար օյտու, վէ տերհալ պիլա միւճա-տելէ Մ. Նէքէրին բլանընը գա-պուլ իթմէյի վէ մալիյէ գօմիսիօ-նունա իհալէ իլէմէյի թէքլիֆ իթտի։

Պունուն իւզէրինէ էօյլէ պիր միւճաատէլէ պաշլատը քի, մու-հարէպէտէն հիշ ֆարգը եօգ ի-տի։ Ինչպու միւզաքէրէի չէտիտէ սէքիզ սաաթ տէվամ իթտի։ ի-քի ֆրգա տա եօրուլարագ զա-նընն իտէրսին պիր միւթարէքէ թալեպ իտիյօրլար իտի։ զանն ի-տէրսին հէր սիլահ սարֆ օլուն-մուշ պիթմիշ իտի, զանն իտէր-սին Միլլէթ մէճլիսինին միւզա-քէրէ իթթիյի մատտէ հագգընտա արթըգ տէեէճէք պիր շէյ գալ-մամըշ իտի։ Պաղէն իքի տիւշման օրտուսը էօյլէ պիր եօրկունլուղա տիւշար օլուրլար քի, արթըգ իթ-թիֆագը արա իլէ հարպ մէ յտա-նընտա գօնագ իտէրլէր, վէ պիր կէճէ իսթիրահաթ իթտիքտէն սօնրա, էրթէսի կիւնիւ տահա զիյատէ պիր շիտտէթլէ իճրաի մուհարէպէէ պաշլարլար։ Իշթէ մէզքիւր իբի ֆրգա տա պէօյլէ պիր եօրկունլուգտան նաշի իսթի-բահաթ իթմէքտէ իքէն, Միրապ-պու միւնասիպ տագիդայը ֆըբ-սաթ իթթիխազ իտէրէք, սէքիզ սաաթ միւճատելէ իտէն էն ճէ-սուր ասքերլերտէն պիրի տէյիլ իմիշ կիպի, հիչ եօրկուն կէօրիւն-մէքսիզին մէվգիի խիթապէթէ գօյտու։

Օրթալըգ սուս օլտու, վէ սէսի տէ՝ ագշամ թօրլանըպ կէճէնին պիր գըսմընա գատար տէվամ ի-տէն պիր պօրա կիպի կիւրլէտի։

«Էֆէնտիլէր, տէտի, պու գա-տար բաթըրտըլը միւճատելաթ մի-եանընտա, պիր գաչ ատի մէսէ-լելերի պու կիւնքի միւզաքէրէնի-զէ արզ իտէ՞մէէճէքմիյիմ։ Լութֆ իտինիզ, էֆէնտիլէր՝, լութֆ ի-տուպ ճէվապ վէրինիզ։ մալիյէ նազրը՝ տէհշէթլի ահվալը հազը-րէնիզի սիզէ արզ ու պէեան ի՞թ-մէտի մի քի, պիր ազ կէճիքսէ մուխաթարայա զիյատէ վէխամէթ վերիր։ պիր կիւն, պիր սաաթ, պիր տագիգա կէրի գալսա, ֆէվ-թի մուճիպ օլապիլիր։

«Միւշարիւէ՝ հին պիզէ թէքլիֆ իթտիրի բլանը եէրինէ գօյմաղա տիկէր պիր բլանըմըզ վա՞ր մը տըր։

«Էվվէլ, պաղըրտը մէճլիսէն պիրի։

«Էվվէլ ճէվապը վէրէնի թէէմին իտէրիմ քի, քէնտի բլանը մալիմ տէյիլ տիր, անը թաֆսիլ, թաա-րիֆ վէ թէտգիգ իթմէք իշիւն վագթ լազըմ տըր։ տերհալ միւ-զաքէրէմիզդէ արզ օլունսա պիլէ, սահիպ՝ իհթիմալ քի եանըլմըշ տըր։ հէր խաթատան սալիմ տէ օլսա, իհթիմալ քի եանըլմըշ զանն օլունուր, հէրքէս եանըլմագտա իքէն, հէրքէսին հագգը օլուր։ իմտի իհթիմալ քի։ պու տիկէր լայէհանըն սահիպի հագգը օլմագ-լա պէրապէր, հէրքէսէ գարշը հագսըզ օլուր։ զիրա էֆքեարը ուսմումիյէնին րիզասը օլմագսըզը, էն պէօյիւք տիրայէթ սահիպի պիլէ ահվալ վէ վուգուաթա զա-լէպէ չալամազ։

«Պէն պիլէ Մ. Նէքէրին թէտտա-պիրինի էն ալա թէտպիր տէեու գապուլ իթմէմ. լաքին Ալլահ իթ-մէսին քի պէօյլէ պիր պուհրանը վագթտա քէնտի թէտտապիրիմի անը թէտտապիրի եէրինէ օրթայա չըգարայըմ։ Պէյհուտ պէնիմ թէ-տտապիրիմի միւրաճճահ թուլա-ճաղըմ։ Էհալինին կէօսթէրտիկի մուհապպէթէ պիր տագիգա ի-չինտէ ըէգապէթ օլունմամազ, զի-բա բարլագ խըտմէթլէրլէ օ մու-հապպէթէ նէտիկյէթ հասը օլմուշ տըր։ քէղալիք ուղուն պիր թեճ-ռիւպէյէ, ուսմուրը մալիյէճէ պի-ռինճի տիրայէթ սահիպի օլմագ չէօհրեթինէ, վէպէօյլէ իգպալլերէ հէր ինսան նայիլ օլամազ։

«Իսմի Մ. Նէքէրին բլանընը գապուլ իթմէլի տիր։ Լաքին մէզ-քիւր բլանը թէտգիգ իթմէէ, է-սասընը թէֆթիշ իլէմէյէ վէ անըն հիսապլարընը մուայէնէ իթմէէ վագթիմիզ վա՞ր մը տըր։ խա՞յր, խա՞յր, պէն տէֆա խա՞յր։ Մէֆ-հումընը սիւալլէր, բասթ կէլէ թախմինլէր, էսասընը եօգլամա-լար։ իշթէ պու սըրատա պիզիմ եաբանպիլէճէքիմիզ չէյլեր պուն-լարտան իպարէթ տիր։ Միւզա-քէրաթը մէրճիինէ հէվալէ իտէր իսէք, պունտան նէ՞ նէչէթ իտ-ճէք տիր։ Ֆըրսաթը գաչըրաճա-ղընը, մէալինի էյիճէ անլայամասը-ղըմըզ պիր շէյի թէպտիլ իտէճէ-յիզ։ վէ պու ագըլըզնա միւտա-խէլէմիզ իլէ մալիյէճէ իթիպարը պիզտէն զիյատէ օլան վէ էօյլէ օլ-մագ լազըմ կէլէն պիր մալիյէ նա-զըրընը թէէսիրինի աղալթաճա-ղըզ։

«Էֆէնտիլէր, սահիհէն պունտա նէ տիրայէթ վէ նէ տէ պա-սիրէթ վար տըր։ լաքին պարի հիւսնիւ նիյէ՞թ օլա։

«Ա՜հ, էկէր իթթիգատը ամմէյէ բիայէթ իթմէմիզ, վէ էֆլա-մէի բէգիլանէսինտէն գօրգմամըզ իշիւն ճիւզի ալէնի պէյանաթ ու իֆատաթտա պուլունմամըշ օլա-իտիք, պէլբի պիզէ տէ մալիւմ օլմայան էսպապը արաշթըրմաղա ճէսարէթ իտէր իտիմ, զիրա պէօ-յիւք պիր ֆէտտաքեարլըգ իճրա իտէճէկիմիզ սըրատա էսպապը մէզքիւրէտէն նաշի ագըլըզճա կէրի տուրմագտայըզ։ պու ֆէ-տաքեարլըգ իսէ սէրի օլմաղը թագտիրտէ հիչ պիր շէյէ եարա-մազ։ Ֆէտտաքեարլըգլարը միւ-պալաղասը վէ վէրկի գօրգուսը-տան նաշի վէզայիֆի ամմէյի պէլ-քի տէ հիֆա իթմէմէք նիյէթինտէ պուլունանլարա չէօյլէ սեօյլերիմ։ Իֆլաս՝ վէրկիլէրին էն ինսաֆսը-ղը, էն ղատտարը, էն միւսամահ-սըզը վէ էն ֆէլաքէթլիսի տէյիլ տէ նէ՞ տիր։ Ցօսթլա՞ըմ, տիյ-նէյինիզ, եաբընըզ պիր սեօզ սեօյ-լէյէճէկիմ։

(Տեվ.)

ՄԻՏՀԱԹ ԲԱՇԱՆԸՆ ԹԷՎԳԻՖԻ

—

Իզմիր 17 Մայիս. — Միտհաթ բաշանըն կէճէլիին թէվգիֆինէ չալըշըտըղընա վէ փաղաթ մուսմիպէյհին ֆիրար իտուպ Ֆրանսըզ գօնսօլոսխանէսինէ սըղընտըղընա տարը պու սապահ զուհուր իտէն հավատիս՝ չէհրիմիզի հալը սիքիւնէթտէն չըգարմըշ տըր։ Կէօրիւնիւշտէ սապահ սաաթ 1էն 2է տօղրու բաշա՝ գօնաղըն գուրպինտէ պուլունան գըշատա ասքէր թրամբէթասը չալընարագ «սիլահ պայրնա» գօմանտասը վէրիլմէսինտէն տօրալը պիրտէն պիրէ ուղղուսունտան ուլանմըշ տըր։ Եաթաղընան սըղրայրպ բէնչէրէտէն պագընճա, գօմանտան Հիլմի բաշա իլէ Սթամպօլան եէնի կէսիրշ օլան պիր եավէրը հարպը Շէհրիեարինին թահթը գօմանտասընտա ասքէրին քէնտի գօնաղընա տօղրու կէլտիկինի կէօրմիւշ տիր։

Պէյլէ պիր ստաթտա բաշա՝ տսքէրին գօնագ հավլուսընա կիր. մէսինտէն գօրգարագ, արայթարալ բուպասընը կիսմիշ վէ պէրապէր էմնիյէթի պիր ուշագ ալարագ հարէմ պաղչէսինին քիւչիւք պիր գաբուսունտան ֆիրարլա սէլամէթ արամըշ տըր։ Պու գաբուեու ալէլումում քիմէ պիլմէզ իտի, զիրա եաղընը օտն հարաքէթը արզտան պէրու ալըմըշ իտի, վէ պու սէպէպէ մէպնի տիկէր գաբուլարա գարաղոլ պէքլէթտիրիմէքտէ իքէն պուրայա գարաղոլ գօնմամըշ իտի։

Պիր աղ եայա եիւրիւտիւքտէն օտնրա պիր քիրա արապասընա բասթ կէլիպ բաշա իլէ ուշագը իչինէ աթբըմըշլար վէ սիւրաթը քեամիլէ իլէ Ֆրանսըզ գօնսօլոսխանէսինէ պիլ ագիմէ հըմայէ թալեպ իլլէմիշլեր տիր։

Սապահ երբէն Ֆրանսըզ ժէնէրալ գօնսօլոսը Մ. Բէլիսիէ՝ պիլճիմէլէ գօնսօլոսլարա պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իտուպ գօնսօլոսխանէյէ տավէթի իթմիշ տիր։ Պունլար մուվասէլէթ իթտիրէլիրնտէ, Միտհաթ բաշա անլէրէ խիթապէն իֆատէի հալ իթմիշ վէ պիճիմէմէ տէվլէթլէրին հրմայէսինէ սըղընմըշ տըր։ Պիլճիմէլէ գօնսօլոսլար՝ հիւքիւմէթը մէյթ պուալէրինտէն թալիմաթ ախզ իտիսնէյէ գատար մուվաֆագաթ իթմիշլեր տիր։ Բաշա՝ ֆիրար իթմէք արզուսունտա օլմայըպ, լաքին պիլ ագա քէնտի ալէյհինտէ վագը օլան իթհամաթը հագգընտա սուրէթը ատիլանէտէ մուհաքէմէ օլունմասընա վէ պու մուհաքէմէնին տիվէլը էճնէպիյէ նէզարէթի թահթընտա վուգու պուլմասընա արզու իթտիկինի պէյան իյլէմիշ տիր։

Կիւնիւն եարըսընա գատար գօմանտան բաշա թէլէկրաֆխանէտէն տիշարը չըգմայըպ, խուսուսի թէլէկրաֆ գապուլ օլունմամըշ տըր։ լաքին գօնսօլոսլարն, թէչէքիյաթը իւղէրինէ էվվէլա մուսմիպէյհիմին թէլէկրաֆլարը վէ պատէհու էհալիյնին թէլէկրաֆլարը գապուլ օլունմուշ տըր։

Ֆրանսըզ գօնսօլոսխանէսինէ ճիվար օլան պիլճիմէլէ սօգագլարտա վէ ըրլթըմ թարաֆընա կիտէն եօլլարտա քիւլլիյէթի գարաղոլ պէքլէթտիրիմէքտէ օլաս, պիճիմէլէ գայրգ վէ եա սէֆիրէլէրին ըրլթըմտան չէքիլիպ կիթմէյէ էմր ալմըշլար իտի, վէ Օսմանլը հարպ սէֆիրէլէրի տախի՝ պիլասասա իւք կիւնիւ կէլէն կիւղէյ պիր Ֆրանսըզ վաբօրընն էթրաֆընտա հարէքէթտէ պուլունմուշլար տըր։ Կէօրիւնիւշտէ Միտհաթ բաշա վաբօրը մէգբիւրէ կիթմէյէ չալըշաճագ տըր տէյու զանն օլունմագտա իտի։

Հէր սընրգ էհտալի գօնսօլոսլարա կէլէն թալիմաթ հագգընտա բէք զիյատէ էնտիլէ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, պիր վագթտան պէրու էմնիյէթը հալտէն մահրում իքէն, պունու պիղէ պախ իտէն պիր վալինին զայպուպէթինէ թէէսսիֆ օլունմագտա տըր։ Բէզալիք կիւնտուզ հիւքիւմէթ գօնաղընա ումմըրէսի պաշտա թէվգիֆ օլունճաագ եէրտէ, կէճէ եարըսը թէվգիֆ օլունտըղը իչինն բաշի մումմիլէյհ հագգընտա թէվէճճիհ կէօսթէրիլմէքտէ տիր։

(Մէհմէտ Ալի Սուլթանէրիճ Իզմիր մէքթուպունունն չու ֆիգրասը պիղէ զարիպ կէօրիւնիպ, մահալը մէգբիւր էհալիսինին միթթէհիմի մումմիլէյհ հագգընտա իպրաը թէվէճճիհ իթմէսինէ պիղ ասլա ինանամայըզ։)

Իզմիր 18 Մայիս.—Հիլմի բաշա գօնսօլոսլարա պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իտէրէք, Միտհաթ բաշանըն ազ օլունտուղունու վէ քէնտիսինին վալի գայմագամըղընա թային իտիլտիկինի խապէր վէրմիշ տիր։ Կիւնանուզէ տօղրու բիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, Մ. Բէլիսիէ՝ Միտհաթ բաշայը թահթը հըմայէսինէ ալմամա. պու էմր այրշ տըր։ Բիվայէթէ կէօրէ, տիկէր պիր վէ եա խբի գօնսօլոս տա այնը թալիմաթը ախզ իտուպ, լաքին Ինկիլիզ գօնսօլոսը Մ. Ցէնինսին թէլէկրաֆլարընա ճէվապ կէլվմիշ տիր։

Պու ագշամ սաաթ 3տէ գօնսօլոսլար երէնէ Ինկիլիզ գօնսօլոսխանէսինէ տավէթ օլունմուշլար տըր։ Պունուն իւզերինէ Միտհաթ բաշա՝ շախսընա Խոզուունումայա. ճաղընա վէ Իզմիրտէ պիթարաֆընէ սուրէթտէ մուհաքէմէ իտիլէճէյինէ տայիր Ալտիյէ նազըրընտան թէէմինաթը հավի պիր թէլէկրաֆ ախզ իթմիշ օլտուղունտան, հիւքիւմէթէ թէսլիմ օմաղա գարար վէրմիշ տիր։

Պիր աղ սօնրա Միտհաթ բաշա գօնսօլոսլարա վէտալաշարագ Մ. Բէլիսիէ իլէ պիր սատրգ տօսթ թարաֆընտան արապայա գատար կէսթիւրիլմիշ տիր։ Օ զէման բաշի մումմիլէյհ գօմանտան Հիլմի բաշա վէ զաթը Շահանէյին եավէրը հարպը վէ տիկէր զապթան իլէ պէրապէր Ֆրանսըզ գօնսօլոսխանէսինտէն չըգմըշ վէ գըշլայա կէօթիւրիլմիշ տիր։ Էլան օրատա պուլունմագտա տըր։

—

Պու կիւնքի ճէէրէէ Հավաֆ ատախի պու պապատ ուզուն պիր մեգաւէ եաղըպ, պունտա թարիխը Օսմանլիտէն տախի պահս իտիպ, պազը վուգուաթը սապրգայը գիքր իթմիշ օլմաղա, մէգբիւր ֆգրայը պէր վէճհը դկրը կապէթամըզա նագլ իտէրիզ։

«Մուլթան Ապտիւլ Ազիզը չէհիտ իչին քէնտի նէֆսինէ սուլ գատ իթմիշ օլմաը իւզրէ ալէմի ինանարտըգլարը վագթտա տախի, պիր գաթիլի նէֆս ատտ իտիլմիշ իսէ տէ, պէյրաբ Շէհրիյարընն հագգընտա պու զանն բէք խաթա պուլունմուշ տըր։ Իչիէ ալէմի պէօյլէ պիր խաթատան խէլասը իչիւն օյան զայրէթ վէ հիմմէթը Շահանէ այրճա պախսը թէչէքիր վէ մահմիտէթ տիր։ զիրա պիթիւն ալէմ զանն իտիյար իտի քի, Ապտիւլ Ազիզ Խան պիր ճինայէթէ գուրպան օլմամըշ տըր։ Հալ պու քի պիթիւն տիւնեա Սթամպօլ իչինտէ պիր տաիրէի մախտասէ օտասընտա թէլավէթը գուրանիտէն պիր չէհրիյարը զիչան՝ պիր գաչ խավէնէ (խանինէր) թարաֆընտան Սուլթան Սելիմ Սալիս կիպի ագիմը տարը կիւֆրան օլմուշ տըր։

«Պու ճինայէթ թարիխլերէ պագըլա, խանէտանը Ալի Օսմանա ըիայէթսիզլիյին էն պէօյիւիւ ատտ օլունուր։

«Մուլթան իպրահիմին օղլու չօճուգ տըր տէյի չէհիտ իթտիրիմէսինէ քէնտի վալիտէսի ըիզա կէսսթէրտի, օ զէմանըն էրքանը իսէ պունու արզու իթմիշլեր իտի վէ ալեհնէն իլան տա օլունտու, տէմէք քի պիր տէրէճէէ գատար նէս վէ ագլ թէվֆիզ գըլընմըշ իտի։

Սուլթան Սելիմի իսէ՝ Սուլթան Մուսթաֆա ալէմտար Պաշա։ Հիւմայունու սարրարը վագթ խավֆը սալթանաթընան նաչի մահվ իթմիշ իտի։ Պունտա տախի պիր տէրէճէ իթթիլալ վէ իսթիլաֆ օլունապիլիր։

«Լաքին պիչարէ Ալպտիւլ Ազիզ խան իգթիտարը սալթանաթ էլինտէն ալընարագ պիր եէտը ախէրէ թէսիմ օլունմուշ վէ քէնտիսի եանընտա ֆէրրը վահիտ օլմայարագ պիր Ֆախրի պէյ վէ պիր իքի Արապ իլէ ֆէրրիյէ տարէսինէ չէքիլմիշ իքէն, աճապա խաֆիէն ինիտամ՝ պուլմասը հանկը գանուն վէ հանկը ագլա թէվֆիզ օլունմուշ վէ պունա նէս նասբ գաիլ օլապիլէճէյի զանն իտիլմիշ տիր։ Եօգսա պու ճինայէթին տաղ պաշընտա հայտուտարընն պիչարէ եօլճուլ թութուպ էօլտիրմէսինտէն վէ տէրէատէ գուրանարընը ազէ իչիւն կէմի. յի վուրուպ իչէրիսինտէքի մալի ալարագտան սօնրա, ճանլարա գըյմասընտան ֆարգը վա՞ր մը տըր։

«Պէօյլէ պիր ճինայէթ զանն օլունուր քի, տիւնեա՝ գուրուլալը միսլի կէօրիւլմէմիշ տիր։»

—

Իզմիրտէն խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, տիւնքի կիւն Միտհատ բաշանընն իսթինթագընա պաշանընըմըզ տըր։ Բաշի մումմիլէյհ իլէ Մէհմէտ Ռիւշտի բաշայը իսթինթագա մէմուր հէյէթը տալիյ՝ խսթինաֆ միւտտահի ումումի. սի լաթիֆ վէ միսթանթիգ Ֆընտըգլը Մէհմէտ Հազմի վէ Իմրուլլահ նամէճէնտիլէրտէն միւրէքքէպ տիր։ Մէճլիսը խսթինաֆ բէիսը էվվէլի Սիւրուրի էֆէնտի հագրէթլէրինին Իզմիրէ ազիմէթ իթտիգլերի ռիվայէթ օլունմուշ ի. սէ տէ, էֆէնտիի մումմիլէյհ պու. ռատա սահր մաղնունլարընն իսթինթագլարը իլէ մէշղուլ իտիշ։

Քէզալիք ալընան մայիսմաթա կէօրէ, էլեէվմ Մէքքէտէ պուլունան Շէյխիսլամ էսպագ խայրուլլահ էֆէնտի՝ Մէքքէ շէրիֆի Ապտիւլ Մուսթաֆա էֆէնտի հագրէթլէրինին թահթը ըիյասէթինտէ թէչէքիւլ իտէճէք պիր իւլմա մահքէմէսինտէ մուհաքէմէ իտիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—

Ինկիլթերրա սէֆարէթխանէսի թապիպի օլուպ, մէրհում Սուլթան Ապտիւլ Ազիզին ճէնազէսինի թէֆիթիշ ու թէտագիգ իտէն թապիպլէր միսանընտա պուլունան Յօգթօր Տիգսընն՝ ալաֆրանկա 29 ապրիլ 1881 թարիխլի վագրատ մալիմէտէն տօլայը, Սինոդպրդ կաղէթասընա աթիտէքի մէքթուպը տէրճ իթտիրմիշ օլմաղլա, պիզ տախի տունքի Սինոդալան նագլէն պէրվէճճհի դկրը մէքթուպը մէգբիւրը թէրճէմէ իտէրիզ։

«Մուլթան տախի զուհուր իտէն բիվայաթը ճէտիտէ՝ միւշարիէյհին ճէսէտանի Յօգթէօր Մառօճինին հուզուրունտա վէ անըն մուավենէթլէ թէֆթիշ իթտիկիմտէ պուլուղում հագիգաթա մուղայիր տիր։

«Ապտիւլ—Ազիզին պայընը, պօղաղընը, պօյնունը, կէօյսիւնիւ, գարընընը, արրթընը վէ արգասընը քեմալը տուգգաթլա թէֆթիշ իթտիմ, վէ տիրսէքլերին օյնագլարընն արտ գըսմընտաքի քէրթիքլերտէն մաատա հիչ պիր ճէրիհա, վէ եա զօրլամագ նշանէսի կէօրմէտիմ։ Պու քէրթիքլեր՝ նէ պիր խանչէր վէ նէ տէ պիր պուչագ վասէմասըյա եաբըմամըշ տըրը։ Ջիրա պու քէրթիքլեր տիւղ օլմայըպ, տէրի վէ եա քեաղըտ իւղէրինտէ քիչիւք մագասարլա եաբըլան քէրթիքլեր կկպի քիչէվի իտիլէր։ Պիր պուչագ վէ եա խանչէրլէ պէօյլէ ճէրիհա օլմաղ իտի։

«Պունտան մատտա խագանը միշարիւէյհին՝ վէֆթաթը էանասընտա տիկէր պիր քիմէ իլէ պօղուլմուշ օլտուղու մէմքին տէյել իտի, զիրա օ հալտէ եարալարտան ագան վէ ֆըշդրրան գանլարտան օտանըն բէք չօգ էէրինտէ լեքելեր պուլունմասը լազըմ կէլիր իտի։ Իմտի ալէն վէ հէր քիմ օրայա կէջտի իսէ։ գանաբէ. Նին սոլ գօլու ալթընտա հասրընն իւզերինտէ պէօյիւք պիր գան բրիթրսը կէօրտիւք։

վէֆթաթը էանասընտա օթուրմուշ օլաճաղը սէտիր տախի գանը իտի, վէ վիւճուտը չէօքտիւքտէ տիրսէկինի տայաթմըշ օլաճաղը գանաքէնին սաղ թարաֆընտա քիչիւք պիր լեքէ վար իտի։ Պու գան լեքէլերինտէն պաղդա, գանաբէ վէ եէրտէքի հասրը իւզերինտէ հիչ պիր լեքէ եօք իտի։ Միւմքին տէյիլ տիր քի, պիր պօղուչագ վուգու պուլմուշ օլսուն։»

Է. Տ. ՏԻՒՍԸՆ

29 Ապրիլ 1881
Պէյօղլու

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

9 Մայիս սաաթ 5

Պիր հաֆթատան պէրու էսհամը Օսմանլի ֆիյաթլարը իւզերինէ պիր տուրկունլուգ միւշահէտ օլունմագտա տըր, վէ էսհամը մէղքիւբ 18 զուրուշ վէ 17 զուրուշ 30 բարա բատտէլերինտէ կէզմէքտէ տիր։ Իսթիգրազթը խարիճիյէէ կէկլինէէ, հալա էսհամը ումումիյէէ նիսպէթէն տուն պիր ֆիյաթտէ պուլունմագտա տէվամ իտիյօրլար։ Խուսուսի իլէ 0/0ոտ 9 ֆայիզլի Պոնտը Թրէզորտա (խազինէ թահվիլթը) հալա պին գօնսօլիտ ֆիյաթընա նիսպէթէն 30 լիրա մրգտարը նօգսան պիր ֆարգ կէօրիւմէքտէ տիր։

Մուամէլէթը սարրաֆիյէ իլէ մէշղուլ օլանլար եուրընը գօնսօլիտէ. նին թէրազգի իտուպ, սայիր էսհամը Օսմանիյէնին տուն պիր ֆիյաթտա գալմասընտան նաչի, իէրիսի իչիւն պիր էմնիյէթի քեամիլէ իզհար իթմէմէքտէ տիրլէր։ Քէզալիք պունլարընն զանընընա կէօրէ, պու տրա ֆօնտօլարըմըզընն պու տէրէճէ թէրագգի իմայ մը տիրէճէ թէրագգի իմայ մը տիրէճէ թէրագգի իմայ մը տի